

Lovforslag nr. L 243. Fremsat den 23. april 1997 af socialministeren (Karen Jespersen)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om social bistand

(Ændrede regler for kontanthjælp til ofre for forbrydelser)

§ 1

I lov om social bistand, jf. lovbekendtgørelse nr. 110 af 26. februar 1996, som ændret senest ved lov nr. 1188 af 18. december 1996, foretages følgende ændringer:

1. I § 26 indsættes som *stk. 3*:

»*Stk. 3.* Der kan dog ikke træffes beslutning om tilbagebetaling efter stk. 1, nr. 4, i anledning af erstatning for tab af erhvervsevne, der udbetales som følge af personskade, der er forvoldt ved overtrædelse af straffeloven.«.

2. I § 39, *stk. 2*, indsættes som *2. pkt.*:

»Der skal tillige ses bort fra erstatning for tab af erhvervsevne, der udbetales som følge af

personskade, der er forvoldt ved overtrædelse af straffeloven.«.

§ 2

Loven træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende.

Stk. 2. Loven har virkning for den del af en erhvervsevnetabs'erstatning,

- 1) for hvilken kommunalbestyrelsen inden lovens ikrafttræden har truffet beslutning om tilbagebetaling efter bilstandslovens § 26, stk. 1, nr. 4, jf. § 27, såfremt beløbet endnu ikke er forfaldet, eller
- 2) som ikke i medfør af kommunalbestyrelsens afgørelse efter bilstandslovens § 39 er anvendt til forsørgelse i stedet for løbende kontanthjælp inden lovens ikrafttræden.

Bemærkninger til lovforslaget

Justitsministeren har i sit lovforslag L 144 foreslået ændringer af såvel retsplejeloven som erstatomsansvarsloven, som vil forbedre retsstillingen for ofre for voldsforbrydelser. I forbindelse hermed finder regeringen det hensigtsmæssigt at foreslå ændringer af bistsandslovens §§ 26 og 39, således at ofre for voldsforbrydelser kan beholde erstatninger for tab af erhvervssevne, selvom de modtager kontanthjælp.

Efter bistsandslovens nuværende § 26, stk. 1, nr. 4, kan kommunen kræve kontanthjælp tilbagebetalt, hvis modtageren senere får udbetalt en erstatning e.lign., der dækker samme tidsrum og formål som hjælpen. Den Sociale Ankestyrelse har truffet en afgørelse efter § 26, stk. 1, nr. 4, hvoraf det fremgår, at den kontanthjælp, som et voldsoffer har fået udbetalt, fra ophøret af sygedagpenge frem til det tidspunkt, hvor pågældende får udbetalt sin erstatning for tab af erhvervssevne, kan kræves tilbagebetalt.

Efter bistsandslovens § 39, stk. 1, 1. pkt., forudsætter ydelse af kontanthjælp, at den, der søger hjælpen, ikke er i besiddelse af formue, hvoraf det økonomiske behov kan dækkes. Da en erstatning for tab af erhvervssevne udgør en formue, vil en kontanthjælpsmodtager som udgangspunkt skulle anvende hele erstatningen til forsørgelse, inden pågældende vil være berettiget til at modtage kontanthjælp. Efter § 39, stk. 1, 2. pkt., ses dog bort fra formue, der er nødvendig for bevarelse og opnåelse af en nødvendig boligstandard, eller som bør bevares af hensyn til pågældendes erhvervs- eller uddannelsesmuligheder. Efter § 39, stk. 2, ses der bort fra erstatninger, der udbetales som kompensation for varigt mén og godtgørelse for ikke-økonomisk skade.

Konsekvensen af den foreslåede lovændring er, at der ikke længere kan kræves tilbagebetaling af kontanthjælp efter bistsandslovens § 26, stk. 1, nr. 4, i

anledning af en erhvervssevnetabs erstatning, der udbetales som følge af en persons skade, der er forvoldt ved overtrædelse af borgerlig straffelov. Endvidere omfattes en sådan erstatning ikke af reglen i bistsandslovens § 39 om betydningen af en kontanthjælpsmodtagers formue.

Dette gælder, hvad enten erstatningen ydes fra staten efter lov om erstatning til ofre for forbrydelser, udredes af gerningsmanden selv eller af ofrets private forsikring, eller tilfalder skadelidte på anden måde i anledning af skaden. Endvidere omfattes en sådan erstatning heller ikke af reglen i bistsandslovens § 39 om betydningen af en kontanthjælpsmodtagers formue.

Forslaget påvirker hverken statens udgifter efter voldsoffererestatomsloven eller gerningspersonens egen erstatomspligt.

Det foreslås, at loven træder i kraft straks og får virkning for anvendelse af bistsandslovens §§ 26, stk. 1, nr. 4, og 39 på såvel fremtidige erhvervssevnetabs erstatninger som allerede fastsatte erstatninger, som voldsoffer har i behold ved lovens ikrafttræden.

Det bemærkes, at ændringerne alene vedrører ydelser efter bistsandslovens §§ 37 og 37 a.

Økonomiske konsekvenser

De samlede økonomiske konsekvenser skønnes at være en forøgelse af kontanthjælpsudgiften på ca. 0,12 mill. kr., hvoraf staten og kommunerne afholder hver sin halvdel.

Erhvervs- og miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ikke erhvervs- eller miljømæssige konsekvenser.

Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

Bilag

*I dette bilag er (med mindre skrift)
indsat den gældende formulering af de bestemmelser,
der berøres af lovforslaget*

§ 1

I lov om social bistand, jf. lovbekendtgørelse nr. 110 af 26. februar 1996, som ændret senest ved lov nr. 1188 af 18. december 1996, foretages følgende ændringer:

1. I § 26 indsættes som stk. 3:

»Stk. 3. Der kan dog ikke træffes beslutning om tilbagebetaling efter stk. 1, nr. 4, i anledning af erstatning for tab af erhvervsevne, der udbetales som følge af personskade, der er forvoldt ved overtrædelse af borgerlig straffelov.«.

§ 26. Kommunalbestyrelsen kan træffe beslutning om tilbagebetaling,

- 1) når der må ydes en person hjælp på grund af pågældendes uforsvarlige økonomi, ubegrundede opgivelse af et arbejde eller beskæftigelsesfremmende foranstaltning, nægtelse af at påtage sig et rimeligt tilbud om arbejde eller af at deltage i beskæftigelsesfremmende foranstaltninger,
- 2) når der må ydes en person hjælp, fordi den pågældende eller ægtefællen er indblandet i en kollektiv arbejdsstrid,

- 3) når der på det tidspunkt, da der søges hjælp på grund af økonomisk trang, foreligger forhold, der viser, at pågældende i løbet af kortere tid vil være i stand til at tilbagebetale hjælpen,
- 4) når en person, der har modtaget hjælp, senere får udbetalt en erstatning, et underholdsbidrag eller lignende, der dækker samme tidsrum og samme formål som den udbetalte hjælp.

Stk. 2. I de tilfælde, der er nævnt i stk. 1, nr. 1-3, kan tilbagebetaling kun kræves, hvis kommunalbestyrelsen ved hjælpens udbetaling har gjort modtageren bekendt med tilbagebetalingspligten.

2. I § 39, stk. 2, indsættes som 2. pkt.:

»Der skal tillige ses bort fra erstatning for tab af erhvervsevne, der udbetales som følge af personskade, der er forvoldt ved overtrædelse af borgerlig straffelov.«.

Stk. 2. Der skal endvidere ses bort fra erstatning, som udbetales som kompensation for varigt mén og godtgørelse for ikke økonomisk skade samt ydelser fra godkendte sociale fonde, stiftelser, foreninger m.v., der er fritaget for beskatning hos modtageren, jf. ligningslovens § 7, litra z.

Bilag til f. t. l. vedr. social bistand
Skriftlig fremsættelse (23. april 1997)

Socialministeren (Karen Jespersen):

Jeg tillader mig herved for Folketinget at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om social bistand. (Ændrede regler for kontanthjælp til ofre for forbrydelser).

(Lovforslag nr. L 243).

Lovforslaget er et led i regeringens bestræbelser på at forbedre retsstillingen for voldsofre.

Efter forslaget vil den økonomiske situation for ofre for forbrydelse, som opfylder betingelserne for at modtage kontanthjælp, blive forbedret, idet de vil være berettiget til at modtage kontanthjælp fra ulykkestidspunktet og frem til en erstatning for tab af erhvervsevne kommer til udbetaling, uden at der i kontanthjælpen efter bistandslovens § 26, stk. 1, nr. 4, på grund af erstatningen. Samtidig vil erhvervsevnetabserstatninger til voldsofre blive undtaget for formuereglen i bistandslovens

§ 39, således at skadelidte vil være berettiget til at modtage kontanthjælp uanset, at pågældende er i besiddelse af et beløb, som stammer fra en erhvervsevnetabserstatning.

Forslaget omfatter erstatninger, som ydes af staten efter lov om erstatning til ofre for forbrydelser, udredes af gerningsmanden selv eller af ofrets private forsikring eller tilfalder skadelidte på anden måde.

Forslaget skal i øvrigt ses i lyset af Justitsministeriets lovforslag L. nr. 144, hvori der er forslået ændringer af såvel retsplejeloven som erstatningsansvarsloven, der vil forbedre forholdene for ofre for voldsforbrydelser.

Den sene fremsættelse skyldes vanskeligheder med at få sagen oplyst for så vidt angår de økonomiske konsekvenser.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslaget med tilhørende bemærkninger, tillader jeg mig at anbefale forslaget til hurtig og velvillig behandling i det høje Ting.